

Klima- og miljødepartementet

Sendt til postmottak: postmottak@kld.dep.no

Deres ref.: 16/1904

Vår ref.: 118562-1003

Oslo, 21. mars 2017

HØRINGSUTTALELSE FRA UTMARKSKOMMUNENES SAMMENSLUTNING (USS) OM FORSLAG TIL OPPHEVING AV VANNSCOOTERFORSKRIFTEN

1 INNLEDNING

Det vises til Klima- og miljødepartementets høringsbrev 23. desember 2016 om forslag til opphevelse av forskrift 21. juni 2013 nr. 701 om bruk av vannscooter og lignende (heretter *vannscooterforskriften*) med høringsfrist 23. mars 2017.

Utmarkskommunenenes Sammenslutning (USS) har 84 medlemskommuner fordelt på 16 fylker. USS-kommunene har store utmarksområder og om lag 40 % av Norges landareal ligger innenfor USS-kommuners grenser. USS' formål er å fremme medlemskommunenenes interesser i utmarksspørsmål av enhver art.

USS har siden stiftelsen i 1996 arbeidet for større lokal forvaltningsmyndighet i utmarksspørsmål. Opphevelse av vannscooterforskriften innebærer at kommunene selv kan regulere bruk av vannscootere til havs, i innsjøer og vassdrag, noe USS ser som en styrking av lokaldemokratiet. USS stiller seg i utgangspunktet positiv til departementets forslag om oppheving av vannscooterforskriften, men mener at opphevelsen bør skje først fra 1. mai 2018 slik at kommunene får mulighet til å fastsette ønskede reguleringer før forskriften oppheves.

2 USS SITT SYN PÅ DEPARTEMENTETS FORSLAG

2.1 Generelt om forslaget

Vannscooterforskriften gjelder bruk av vannscootere og lignende fartøy i Norges territorialfarvann og innenlands farvann, herunder elver, kanaler og innsjøer. Ved oppheving av vannscooterforskriften vil det ikke lenger være et sentralt regelverk for bruk av vannscooter, men den enkelte kommune gis anledning til å fastsette nærmere regler for bruk av vannscooter innenfor kommunegrensene.

Utmarkskommunenenes Sammenslutning - USS

Akersgaten 30 | Pb 1148 Sentrum, NO-0104 Oslo | Tel: (+47) 99 11 99 00 | Fax: (+47) 947 47 000
Org. nr : 97648712 | Bankgiro: 5005 05 73742 | www.utmark.no

Slik vi forstår forslaget vil opphevelsen av den sentrale vannscooterforskriften av 2013 føre til at dersom kommunene ønsker begrensninger i bruk av vannscooter, må begrensningen fastsettes i medhold av eksisterende lovverk, herunder særlig havneloven av 2009 og lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 1977. For kystområder må kommunene vedta farts- eller ordensforskrift med hjemmel i havneloven for å kunne begrense og regulere bruksmåter og bruk av vannscooter. For innsjøer og vassdrag vil lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, være hjemmelsloven for eventuelle begrensninger i bruk av vannscooter i slike områder. Forslaget om opphevelse av forskriften gir i så måte et motsatt utgangspunkt i forhold til lovendringen i motorferdselloven om å gi kommunene myndighet til å fastsette forskrift om løyper for bruk av snøscooter: Ved opphevelse av vannscooterforskriften vil kommunene måtte bruke sin myndighet til å *begrense* bruk av vannscooter. På denne bakgrunn mener USS at kommunen må gis tilstrekkelig tid til å vurdere om det skal vedtas lokale forskrifter som begrenser bruk. Vi viser til vårt innspill om å utsette opphevelse av forskriften til 1. mai 2018, som fremgår avslutningsvis i denne uttalelsen.

Interessene som kan komme i konflikt med vannscooterkjøring er mange og varierte, men av betydning for USS er særlig hensynet til friluftsliv og naturmangfold. Vannscooterkjøring kan dermed by på ulike utfordringer for USS' medlemskommuner, avhengig av kystlinje, forekomst av vassdrag og innsjøer, hytteturisme mv. Dette trekker også departementet frem i høringsnotatet, og det heter i høringsbrevet på side 4:

«Ulempene som kan oppstå ved bruk av vannscootere, kan variere mye mellom ulike landsdeler, særlig når det gjelder ulemper for friluftsliv langs kysten. Landskapet er svært ulikt, det varierer hvor tett hus og hytter ligger og hvor mye sjø- og landområdene blir brukt til andre fritidsaktiviteter. Disse og andre faktorer gjør at bruk av vannscootere skaper få konflikter i noen områder, mens det i andre områder kan være klare konflikter mellom bruk av vannscootere og andre interesser. Disse ulikhetene mener departementet taler for at kommunene gis ansvaret for å regulere bruken av vannscootere i sammenheng med regulering av andre fartøy slik at de lokale interessene blir ivarettatt.»

USS er enig i departementets beskrivelse, og slutter seg til forslaget om at reguleringen av bruk av vannscootere flyttes til lokalt nivå.

2.2 Reguleringsadgangen etter havne- og farvannsloven

Den enkelte kommune kjenner selv de lokale forhold og behov, og har dermed gode forutsetninger for å tilpasse regelverket til det som er mest hensiktsmessig for lokalsamfunnet. Etter USS' syn fremstår det imidlertid uklart om de begrensninger som i dag gjelder for bruk av vannscooter i norske havner og farvann, kan videreføres gjennom å vedta kommunale forskrifter. I utkastet til ny bestemmelse i malen for ordensforskrift er uttrykket «*fritidsfartøy*» benyttet. Dette er ikke definert i havneloven, som er hjemmel for forskriften. I høringsnotatet på side 10 heter det:

«Kommunene kan videre fastsette forskrift om orden i og bruk av farvannet der det kan gis særlige regler om bruk av vannscooter og andre fritidsfartøy.»

Med den foreslåtte utforming av bestemmelsen fremstår det som at både vannscooter og andre fritidsfartøy må reguleres på samme måte. Ordensforskriften må leses i lys av forskriftshjemmelen i havneloven § 14, som åpner for å «*gi forskrifter om orden i og bruk av farvann når hensynet til god*

*fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet krever det».*¹ I Ot.prp. nr. 75 (2007–2008) heter det om bestemmelsen på side 158:

«Det kan således gis regler om bruken av farvannet og om orden og oppførsel i farvannet. Som eksempel kan nevnes (...) bruk av eller forbud mot seilbrett, luftfartøyer eller visse typer motorisert ferdsel og regler om opplag.»

Etter en naturlig språklig forståelse av ordlyden kan det vedtas ordensforskrift der det skilles mellom bruk av vannscooter og andre typer motorisert ferdsel. Etter USS' syn kan det etter en konkret vurdering være grunn til å skille mellom på den ene side vannscooter og lignende fartøy og andre typer fartøy. Bruk av vannscooter og lignende fartøy foregår ofte på en annen måte enn bruk av andre typer fartøy fordi formålet er et annet. USS mener derfor at kommunene kan regulere vannscooter og lignende fartøy på en annen måte enn andre fritidsfartøy. Det bes om at departementet klargjør dette i forslag til ny bestemmelse i mal for ordensforskrift.

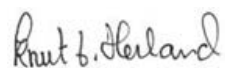
Oppheving av vannscooterforskriften innebærer etter USS sitt syn ikke et frislipp i adgangen til vannscooterkjøring, men det legger til rette for lokale tilpasninger. USS sine medlemskommuner er mange og uensartete, og adgangen til lokal regulering vil i større grad speile enkeltkommunenenes behov. Samtidig vil USS understreke viktigheten av at forslaget til endring av ordensforskriften blir gjennomført ved oppheving av vannscooterforskriften. Avhengig av lokale variasjoner, vil flere kommuner kunne være interessert i, og ha et behov for, å regulere bruk av fritidsfartøy. USS stiller seg i utgangspunktet positiv til endringsforslaget i ordensforskriften, men vi mener at det fra departementets side må klargjøres at det kan gis bestemmelser om at det kan være relevant å skille mellom vannscooter og fartøy som brukes til andre formål. Videre er det USS' syn at den foreslåtte utformingen er relativt vid og ikke selvforklarende med hensyn til hvilken myndighet kommunene har. USS mener at departementet må utarbeide en kort veiledning til bruk av bestemmelsen og også hvilke muligheter som foreligger for å begrense bruk i hjemmel av dagens lovverk. For øvrig er USS' syn at det er mer naturlig å ta inn bestemmelsen som § 7a og ikke 9a.

2.3 Opphevelsesdato

Departementet foreslår at vannscooterforskriften oppheves fra og med 1. mai 2017, noe som gir forholdsvis liten tid for lokale myndigheter til å få vedtatt et passende regelverk før årets antatte høysesong for bruk av vannscooter starter. USS vil derfor anmode departementet om å utsette opphevingen av forskriften til 1. mai 2018, slik at kommunene får tilstrekkelig tid til å treffe beslutninger om regulering.

Med vennlig hilsen

Utmarkskommunenenes Sammenslutning

Knut J. Herland

Leder

¹ USS er enig med departementet i at formålet med regulering av bruk i henhold til bestemmelsen også må ses i lys av lovens formålsbestemmelse.